

6A ●●● La spedizione in Sicilia è rischiosa

PREREQUISITI

usi del relativo • usi dell'accusativo e del dativo • usi dell'infinito e del participio
• prop. concessive, interrogative, usi di ἄν

Nel 415 a.C. gli abitanti di Segesta inviano ambasciatori a implorare l'aiuto militare di Atene contro Selinunte, promettendo in cambio un notevole quantitativo di danaro e la possibilità per la città di estendere il proprio dominio in Sicilia. L'assemblea degli Ateniesi decide di inviare sessanta navi nell'isola, ma lo stratega Nicia tenta di distogliere i suoi concittadini dal progetto.

Ὁ Νικίας ἀκούσιος μὲν ἡρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ἀλλὰ προφάσει βραχεία καὶ εὐπρεπεῖ τῆς Σικελίας ἀπάσης, μεγάλου ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν ἀποτρέψαι ἐβούλετο, καὶ παρήνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε. «Ἡ μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἤδε ξυνελέγη, καθ' ὅτι χρῆ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῖν· ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέψασθαι, εἰ ἄμεινόν ἐστιν ἐκπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτω βραχεία βουλῆ περὶ μεγάλων πραγμάτων ἀνδράσιν ἄλλοφύλοις πειθομένους πόλεμον οὐ προσήκοντα ἄρασθαι. Καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ τοιούτου καὶ ἦσσαν ἐτέρων περὶ τῶ ἐμαντοῦ σώματι ὀρρωδῶ, νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι ὅς ἂν καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται· μάλιστα γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἑαυτὸν βούλοιο ὀρθοῦσθαι. Ὅμως δὲ οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον παρὰ γνώμην οὔτε νῦν, ἀλλὰ ἦ ἂν γινώσκω βέλτιστα, ἐρῶ».

(Tucidide)

6B ●●● Nicia cerca di salvare i suoi soldati

PREREQUISITI

usi dell'infinito e del participio, participio predicativo, costruzione di ἔχω
• prop. complete, dichiarative, finali, relative, temporali, usi di ὡς e di ἄν

La spedizione in Sicilia si sta concludendo in modo tragico per gli Ateniesi; dopo che le truppe guidate da Demostene si sono arrese, Nicia avanza a nome di Atene proposte di pace allo spartano Gilippo e ai Siracusani, in cambio della salvezza dei propri soldati. Essendo stata respinta la proposta, Nicia tenta di sfuggire all'accerchiamento.

Νικίας δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ταύτη τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἐρινεόν, καὶ διαβάς πρὸς μετέωρόν τι καθῖσε τὴν στρατιάν. Οἱ δὲ Συρακόσιοι τῇ ὑστεραία καταλαβόντες αὐτὸν ἔλεγον ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς αὐτούς, κελεύοντες κάκεῖνον τὸ αὐτὸ δρᾶν· ὁ δ' ἀπιστῶν σπένδεται ἰπέα πέμψαι σκεψόμενον. Ὡς δ' οἰχόμενος ἀπήγγειλε πάλιν παραδεδωκότας, ἐπικηρυκεύεται Γυλίππῳ καὶ Συρακοσίοις εἶναι ἐτοῖμος ὑπὲρ Ἀθηναίων ξυμβῆναι, ὅσα ἀνήλωσαν χρήματα Συρακόσιοι ἐς τὸν πόλεμον, ταῦτα ἀποδοῦναι, ὥστε¹ τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιάν ἀφεῖναι αὐτούς· μέχρι οὗ δ' ἂν τὰ χρήματα ἀποδοθῆ, ἄνδρας δώσειν Ἀθηναίων ὁμήρους, ἓνα κατὰ τάλαντον. Οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ Γύλιππος οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες καὶ περιστάντες πανταχόθεν ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι ὀψέ. Εἶχον δὲ καὶ οὗτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀπορία. Ὅμως δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον ἔμελλον πορεύσεσθαι. καὶ ἀναλαμβάνουσί τε τὰ ὄπλα καὶ οἱ Συρακόσιοι αἰσθάνονται καὶ ἐπαιάνισαν.

(Tucidide)

1. ὥστε: equivale a ἐφ' ᾧτε.